

सन २०१६-१७ करीता इको टुरि झाम (राज्य)
योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांच्या
विकास कामांकरीता निधी वितरण. (२४०६ २२९५).

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : निसप-२०१६/ प्र.क्र. ८७/फ- ५
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२
दिनांक :- २२ जुलै, २०१६

वाचा - १) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/ पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.२३(१६-१७)/६३८/१६-१७, दि. ५.७.२०१६.
२) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१६ /प्र.क्र.८९/अर्थ-३ दि. २०.४.२०१६.

प्रस्तावना -

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य नागपूर यांनी संदर्भ क्र.१, दि. ५.७.२०१६ च्या पत्रान्वये सन २०१६-१७ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास या योजनेंतर्गत यवतमाळ व पुणे वनवृत्तातील पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी एकुण रुपये ५२५.४६ लक्ष इतक्या निधीचे प्रस्ताव सादर केले आहेत.

शासन निर्णय दि. २८.०९.२०१६ अन्वये महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन विकास मंडळाच्या उपविधी नियमांना मान्यता देण्यात आली असून त्यामध्ये व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन मंडळ, नागपूर यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या कार्यकारी समितीने प्रस्तावित सर्व पर्यटन स्थळाच्या विकास कामांना निधी उपलब्ध करून देण्याची शिफारस केली आहे.

राज्य योजना सन २०१६-१७ करीता इको टुरीझम (राज्य) योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास (२४०६-२२९५) या योजनेअंतर्गत रु. ४७२४.८८ लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पित आहे. या निधीतून प्रस्तावित पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी निधी मंजुर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी प्रस्तावित केल्यानुसार यवतमाळ व पुणे वनवृत्तातील खालील नमुद केलेल्या पाच पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी रु.५२५.४६ लक्ष (पाच कोटी पंचवीस लाख से हेचाळीस हजार फक्त) इतक्या रक्कमेस पुढीलप्रमाणे उद्दिष्ट निहाय खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	पर्यटन स्थळाचे नाव	०२ मजुरी	२१ पुरवठा व सामग्री	५० इतर खर्च	एकुण
१	वन उदयान वडगाव/जांब जि.यवतमाळ	रु. ७९.००	रु. ३५.२६	रु.३५.२६	रु.१४९.५२
२	श्री संत सेवालाल महाराज समाधी स्थळ पोहरादेवी जि.वाशिम	रु. ९४.००	रु. ४६.४४	रु. ४६.४४	रु.१८६.८८
३.	श्री महालक्ष्मी संस्थान देऊळगाव (वडसा) जि. यवतमाळ.	रु.५२.००	रु. २५.२९	रु. २५.२९	रु.१०२.५८
४.	संत मुंगसाजी महाराज समाधी स्थळ ,धामणगाव देव जि.यवतमाळ	रु. ३७.००	रु. १८.६६	रु.१८.६७	रु.७४.३३
५.	श्री.कानिफनाथ मंदीर,मौजे बोपगाव जि.पुणे	रु. १०.००	रु. ५.१५	रु.५.००	रु.२०.१५
६.	एकुण	रु.२६४.००	रु.१३०.८०	रु.१३०.६६	रु.५२५.४६

सदरहू शासकीय मान्यता खालील अटीच्या अधिन राहून देण्यात येत आहे.

१. उपरोक्त खर्च विहीत कार्यपद्धतीनुसार तसेच अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच सदरहू विकासाची कामे सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्यात यावीत. सदरहू रक्कम खर्ची पडल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

२. प्रस्तावित कामातील बालोद्यान सुशोभीकरण, निरीक्षण मनोरा, माहिती फलक इ. कामांमध्ये लोखंडी साहित्याएवजी निसर्गपूरक असलेले साहित्य (उदा.बांबू इ.) चा जास्तीत जास्त वापर करावा व त्या अनुषंगिकच निधी खर्ची पडेल याची दक्षता घ्यावी.

३. प्रस्तावित सर्व कामांना सक्षम प्राधिकारी यांची तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी आहे याची खात्री करूनच कामे करावीत. तसेच सदरहू कामे करताना वन (संवर्धन) कायदा १९८०, भारतीय वन अधिनियम १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील तरतुदींचा भंग होणार नाही तसेच सर्वोच्च न्यायालय/उच्च न्यायालय/केंद्र शासनाच्या व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना/आदेशांची अवहेलना होणार नाही याची सुद्धा दक्षता घ्यावी.

४. शासन निर्णयात नमुद कामासाठी इतर ऋतातुन निधी घेण्यात येणार नाही व कामाची द्विरुक्ती होणार नाही याचे प्रमाणपत्र उपयोगिता प्रमाणपत्रासोबत द्यावे त्याशिवाय पुढील निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

५. सदर प्रस्तावांतर्गत करावयाच्या कामाचा खर्च रु. ५२५.४६ लक्ष हा सन २०१६-१७ साठी मागणी क्र. सी-०७-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०२)(०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६-२२१५) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

सदरहू शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१६ /प्र.क्र.८९/अर्थ-३ दि.२० एप्रिल, २०१६ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०७२२१७१५०६०९९९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रकाश महाजन)

सह सचिव

महसूल व वन विभाग

प्रति,

- (१) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- (२) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- (३) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- (४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन विकास मंडळ, नागपूर
- (५) मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), पुणे / यवतमाळ.
- (६) महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखापरीक्षा), मुंबई/नागपूर.
- (७) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे / यवतमाळ.
- (८) कक्ष अधिकारी (व्यय-१०)(विनियम)/, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- (९) ब-१/फ-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- (१०) निवड नस्ती, फ-५.

शासन निर्णय क्रमांक : निसप-२०१६/ प्र.क्र. ८७/फ- ५ दि. २२ जुलै २०१५ सोबतचे वरणपत्र

१) वनउदयान वडगाव/ जांब जि.यवतमाळ

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	कामाचा तपशिल	परिमाण	अंदाजपत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) यवतमाळ	Construction of Pathway in compartment no.512, in field Srv.No. 42, 48,&49 at Wadgaon in Yavatmal Range in Yavatmal Division.	--	रु.१७.६१
२		Construction of Water pond and leveling the nearby area in compartment no.512, in field Srv.No. 42, 48,&49 at Wadgaon in Yavatmal Range in Yavatmal Division.	--	रु.१०.३०
३		Construction of Vanchetna Kendra in compartment no.512, in field Srv.No. 42, 48,&49 at Wadgaon in Yavatmal Range in Yavatmal Division.	--	रु.२२.४७
४		Construction of Birds watching hut in compartment no.512, in field Srv.No. 42, 48,&49 at Wadgaon in Yavatmal Range in Yavatmal Division.	--	रु.११.७६
५		Creation of plantation and wood lots as per site requirement.	१५ हे.	रु.२४.३८
६		Providing ornamental trees for beautification of walking track as per the requirement of the walking track and site.	--	रु.१०.००
७		Development of children/ adventure park area	--	रु.१०.००
८		Development of gardening work Land leveling and Terracing work.	--	रु.१०.००
९		Information Board	--	रु.२.५०
१०		Audiovisual facility at Vanchetna Kendra	--	रु.५.००
११		Development of water sources and pipeline arrangement with equipment including water storage tank	--	रु.१०.००
१२		Development of Street light facility	--	रु.५.००
१३		Forest Library and Museum	--	रु.२.५०
	एकूण			रु.१४९.५२

२) श्री संत सेवालाल महाराज समाधी स्थळ पोहरादेवी जि.वाशिम

(रक्कम लाखात)

अ. क्र.	कार्यान्वी त यंत्रणा	कामाचा तपशिल	परिमाण	अंदाजपत्रकी य रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रा.) यवतमाळ	रोपवनाचे प्रथम वर्ष कामे पार्टअ-	२० हे.	२७.९५
		रोपवनाचे प्रथम वर्ष कामे पार्टब-	२४ हे.	३२.५९
२		Construction of Pathway in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle (For Part- A Qty-3360 Rmt.)	--	१७.३७
३		Construction of Pathway in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle (For Part- B Qty-5900 Rmt.)	--	१७.४२
४		Construction of Bird watching hut in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	१४.००
५		Construction of Children Park in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	५.००
६		Development of Parking area for vehicles in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	२.१२
७		Construction of Van Chetana Kendra in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	१७.८९
८		Providing and installation of solar Pump (2 HP) – 4 No in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle (41.ha..)	--	१२.७०
९		Installation of solar street light the pathway in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle (100 No.)	--	१७.६४
१०		Providing and fixing wild life information display board in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	४.००
११		Providing and fixing of wild animal status for display in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	५.००
१२		Purchasing of ornamental trees in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	३.००
१३		Providing and installation of Hording in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	१.००
१४		Providing and installation toilet Block in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	५.००
१५		Providing and installation of Audio visual facility in Compart No. C-160 at Poharadevi in Manora Range in Akola Division in Yavatmal Circle	--	५.००
		एकूण		१८६.८८

३) श्री महालक्ष्मी संस्थान देउळगाव (वडसा) जि.यवतमाळ

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	कामाचा तपशिल	क्षेत्र हे.	अंदाजपत्रकी य रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) यवतमाळ	रोपवनाचे प्रथम वर्ष कामे	२५ हे	३३.९५
२		रोपवनाचे प्रथम वर्ष कामे	२५ हे	३३.९५
३		Construction of Bird Watching Hut in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle.	--	२.०८
४		Construction of RCC Watch Tower in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle.	--	२.८०
५		Construction of Contineous Contour trench (CCT) in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle.	--	५.४०
६		Construction Benches for seating in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle.	--	२.६०
७		Providing and Fixing of Wildlife information display Board in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle	--	४.००
८		Strengthening and deepening of exizting Mati Nala Bund in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle (2No)	--	६.८०
९		Installation of solar street light along the pathway in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle (50 nos)	--	९.००
१०		Providing and installation of submersible pump (3HP) solar operated in Compt. No. 114 at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle	--	२.००
११		एकूण		१०२.५८

४) संत मुंगसाजी महाराज समाधी स्थळ, धामणगाव देव :

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वयित यंत्रणा	कामाचा तपशिल	परिमाण.	अंदाजप त्रकीय रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) यवतमाळ	रोपवनाचे प्रथम वर्ष कामे	४० हे.	४८.८०
२		Construction of Paathway in Compt No. 159 at Dhamangaon Dev in Darwha Range in Yavatmtmal Division in Yavatmal Circle.	--	१३.९३
३		Installation of solar street light l\along the pathway in Compt No. 159 at Dhamangaon Dev in Darwha Range in Yavatmtmal Division in Yavatmal Circle.	--	९.००
४		Construction of Benches for seating in Compt No. 159 at Dhamangaon Dev in Darwha Range in Yavatmtmal Division in Yavatmal Circle.	--	२.६०
		एकूण		७४.३३

५) श्री. कानिफनाथ मंदीर मौजे बोपगाव ता पुरंदर जि. पुणे

(रक्कम लाखात)

अ. क्र.	कार्यान्वयित यंत्रणा	कामाचा तपशील	परिमाण	अंदाजपत्रकीय रक्कम
१		बालोद्यान परिसरात सुशोभिकरण करणे	४०० स्के.मी	२.४४
२		वनक्षेत्राभोवती चेनलिंक फेन्सींग तयार करणे	८० र.मी.	३.००
३		निसर्ग परिक्रमा पथ तयार करणे	२०० र.मी.	२.९९
४		झाडांना ओटे तयार करणे	५	२.७२
५		माहिती फलक तयार करणे	८	२.००
६		कचरा कुँड्या बसविणे	१०	१.००
७		वन्यप्राण्यांचे शिल्प खरेदी	-	३.००
८		निरिक्षण मनोरा तयार करणे	१	३.००
		एकूण		२०.१५